

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง วัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (1)

ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

**วัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย (1)**

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

1. นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

1. นักเรียนสามารถสังเกตลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ได้
2. นักเรียนสามารถการแปลความข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์และสถิติอย่างง่ายได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

นักเรียนเห็นคุณค่าของปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อ
วัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

**เพราะเหตุใดในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
จึงมีวิถีการดำรงชีวิตและกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก**

**นักเรียนรู้จักวิถีชีวิตและกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของมนุษย์
ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย อื่น ๆ อีกหรือไม่**

ลักษณะวิถีการดำรงชีวิต

และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในทวีปเอเชีย

ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

วิถีชีวิตในทะเลทรายเขตร้อน

- ประชากรส่วนใหญ่เป็น ชาวอาหรับ
- มีทั้งการใช้ชีวิตอยู่ในเมือง / ชนบท / เร่ร้อน

วิถีชีวิตในทะเลทรายเขตร้อน

- **ในเมือง** มีความเจริญทางเศรษฐกิจ เนื่องจากมีรายได้จากแหล่งปิโตรเลียม ผู้คนจึงมีชีวิตแบบสมัยใหม่

วิถีชีวิตในทะเลทรายเขตร้อน

- **ชนบท** ผู้คนมีการดำเนินชีวิตที่ยึดมั่นศาสนา บางส่วนมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านชลประทานและการเกษตร

วิถีชีวิตในทะเลทรายเขตร้อน

- **ชนเผ่าเร่ร่อน** หรือ “**เบดูอิน**” มีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง จะอพยพไปตามฤดูกาล โดยในฤดูร้อน จะเคลื่อนย้ายไปตามหุบเขา ส่วนในฤดูหนาวจะเคลื่อนย้ายไปยังที่ราบ มีการเลี้ยงสัตว์ และค้าขายเป็นกองคาราวานไปตามเมืองต่าง ๆ หรือบริเวณโอเอซิส

หมู่เกาะต้นปาล์ม เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

วิถีชีวิตชนเผ่าเบดูอินหรือชนเผ่าเร่ร่อนในทะเลทราย ประเทศจอร์แดน

การเกษตรในทะเลทราย

เนื่องจากมีปริมาณ**ความชื้น**ในอากาศและ**ปริมาณน้ำฝน**ตามธรรมชาติ **ไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช**ในเขตทะเลทราย ดังนั้น ในการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์จำเป็นต้อง**จัดหาแหล่งน้ำมาช่วย**ในกระบวนการผลิตหรือ **เทคโนโลยีการเกษตร** ได้แก่ ระบบน้ำเพื่อการเกษตร ระบบปลูกพืชในโรงเรือน การกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืด และรีไซเคิลน้ำเสียมาใช้ใหม่

การเกษตรในประเทศอิสราเอล

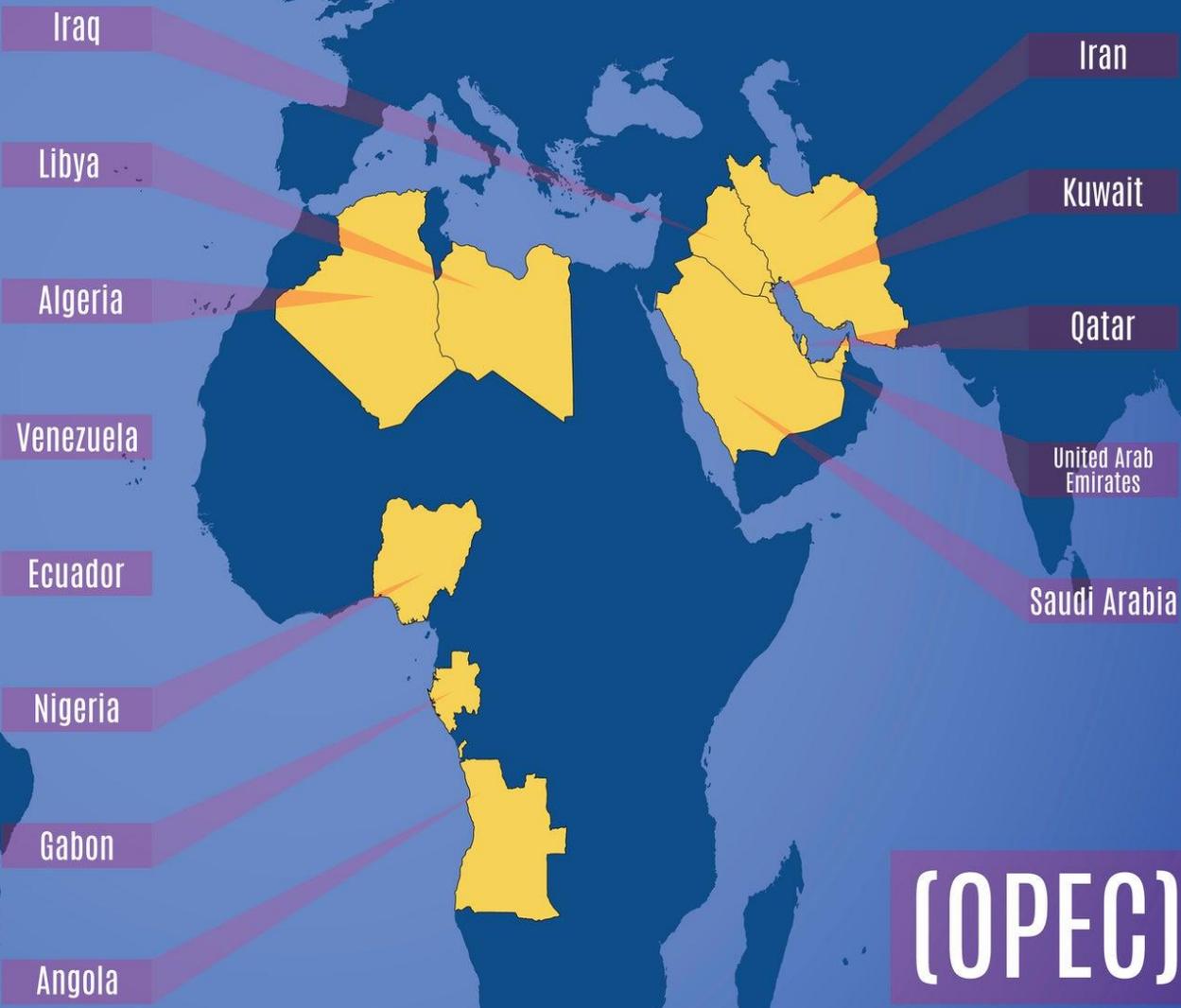

แหล่งปิโตรเลียมที่สำคัญของโลก

ส่วนใหญ่อยู่ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ซากพืชและสัตว์ในทะเลโบราณเททิส (Tethys Sea) ทับถมมาตั้งแต่ยุคเพอร์เมียนเมื่อ 225 ล้านปีมาแล้ว เมื่อแผ่นเปลือกโลกแอฟริกาแตกออกเป็นแผ่นเปลือกโลกอาหรับแล้วเคลื่อนตัวไปชนกับแผ่นทวีปยูเรเชียเมื่อ 35 ล้านปีก่อน

ได้พาตะกอนและซากดึกดำบรรพ์มาทับถมจนกลายเป็นแหล่งปิโตรเลียมขนาดใหญ่ในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อิรัก คูเวต กาตาร์ และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งเป็นสมาชิกผู้ส่งออกน้ำมันของโลก (กลุ่มโอเปก) และกลายเป็นภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจโลก

Organization of the Petroleum Exporting Countries

(OPEC)

ภูมิภาคเอเชียใต้

วิถีชีวิตที่ราบลุ่ม

ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา เป็นพื้นที่เกษตรกรรมกว้างใหญ่ของอินเดียมีการปลูกข้าว อ้อย ถั่ว ฝ้าย มีการทำอิฐดินเผา เพื่อใช้ในการก่อสร้างและเป็นที่ตั้งเมืองสำคัญต่าง ๆ ชาวอินเดียเคารพนับถือแม่น้ำคงคาเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ และใช้น้ำจากแม่น้ำคงคาทั้งอุบิภาค บริโภาค รวมทั้งเมื่อเสียชีวิตจะนำศพมาเผาริมแม่น้ำ แล้วนำขี้เถ้าเทลงแม่น้ำคงคา

แหล่งศูนย์กลางเครื่องเทศและชา

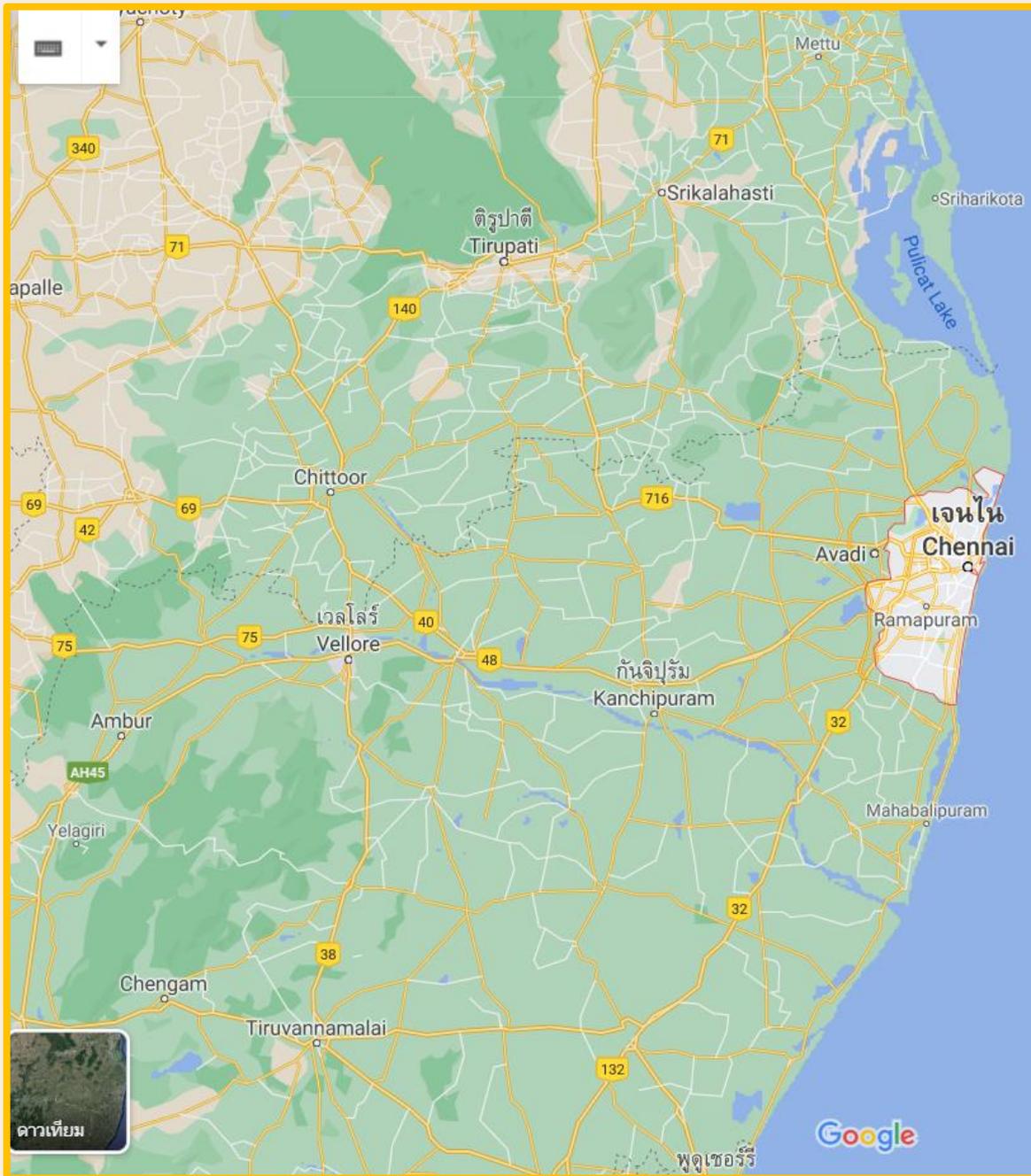
จากสถิติการผลิตเครื่องเทศจากทั่วโลก องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) พบว่ามากกว่าร้อยละ 80 ผลิตจากอินเดีย รองลงมา ได้แก่ จีน / บังกลาเทศ / ปากีสถาน / เนปาล / และหมู่เกาะโมลุกกะของอินโดนีเซีย

ฮอลลีวูดแห่งเมืองบอมเบย์ หรือบอลลีวูด (Bollywood)

- ศูนย์รวมแห่งความบันเทิงเมืองมุมไบ (เดิมชื่อเมืองบอมเบย์) จัดเป็น “เมืองท่าขนาดใหญ่” ทางทิศตะวันตกของอินเดียด้านฝั่งทะเลอาหรับ
- เป็นเมืองที่มีสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกหลากหลายสวยงาม ผู้คนหลากหลายอาชีพ
- เมืองมุมไบมีชื่อเสียงในด้านการผลิตภาพยนตร์จนได้เป็น “ศูนย์กลางของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และโทรทัศน์ของอินเดีย” โดยผลิตภาพยนตร์ได้มากกว่าปีละ 800 เรื่อง จนได้รับสมญาว่า “บอลลีวูด (Bollywood)”

ศูนย์เทคโนโลยีที่เจนไน

- เมืองเจนไน (เดิมชื่อเมืองมัทราส) เป็นเมืองหลวงของรัฐทมิฬนาฑู
- เป็นเมืองท่าขนส่งด้านอ่าวเบงกอลไปสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้/เอเชียตะวันออกเฉียง/เอเชียตะวันตกเฉียงใต้/แอฟริกา/ยุโรป
- ปัจจุบันได้รับสมญาว่า “**ดีทรอยต์แห่งเอเชีย**” (Detroit of India) เนื่องจากสามารถผลิตรถยนต์ได้มาก โดยเฉพาะยี่ห้อฮุนไดและทาทา
- นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีก เช่น อุตสาหกรรม IT / เครื่องหนัง / รองเท้า / อัญมณี / เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

A world map with a yellow oval in the center containing Thai text. The map shows various countries in different colors, with the ocean in shades of blue. The text is centered within the oval.

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิถีชีวิตเขตร้อน

- เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ทำให้**วิถีชีวิต**ของคนในภูมิภาคนี้**ผูกพันกับธรรมชาติ** เช่น การประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีวัฒนธรรมความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

<https://www.indochinavoyages.com/travel-blog/mu-cang-chai-beautiful-rice-terraces-vietnam>

<https://www.manitahotel.com/th/conte6163/ประเพณีวิ่งควาย/>

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

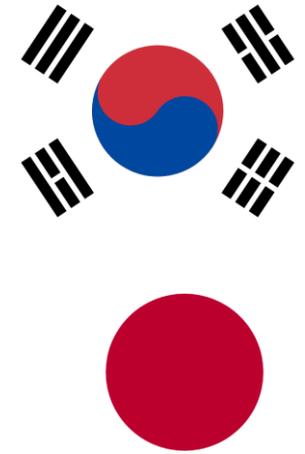
วิถีชีวิตบนที่ราบสูง

- ชาวทิเบตโดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่บนที่สูง
- มีอากาศหนาวเย็น มีการดำเนินชีวิตแบบเร่ร่อน โดยย้ายถิ่นฐานไปเรื่อย ๆ เพื่อหาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
- ส่วนชาวทิเบตบางส่วนมีอาชีพขุดแร่เหล็ก ตะกั่ว สังกะสี ทองแดง
- พื้นที่ส่วนใหญ่ของที่ราบสูงทิเบตยังคงเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีแหล่งน้ำที่สะอาด และยังไม่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากนัก

การส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม

- ปัจจุบันมีบทบาทอย่างมาก โดยเฉพาะระหว่างประเทศ ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาด
- ประเทศญี่ปุ่น และ เกาหลีใต้ ประสบความสำเร็จอย่างมาก ถือเป็นสินค้าที่สร้างกระแสนิยม ที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ศิลปิน นักร้อง นักแสดง การ์ตูน เพลง ละคร ภาพยนตร์ ที่ได้รับการยอมรับจากหลายประเทศทั่วโลก สร้างชื่อเสียงและรายได้อย่างมาก ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยว

การส่งออกสินค้าทางเทคโนโลยี

- ประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้ คือ **ญี่ปุ่น** / **เกาหลีใต้** เนื่องจาก... มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง
→ มีศักยภาพในการผลิตสินค้าที่ทันสมัย โดยสินค้าที่สำคัญ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์สื่อสาร รถยนต์ที่หลากหลายยี่ห้อ และได้รับความนิยมทั่วโลก สร้างรายได้มหาศาลแก่ประเทศ ส่งผลให้..... **เศรษฐกิจของประเทศมีความเข้มแข็ง**

จีน

ประเทศจีน เป็นอีกประเทศหนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่
การเป็น “มหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก”
เนื่องจากการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็ว
ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี เส้นทางการคมนาคมขนส่ง
ระบบสาธารณูปโภค ทำให้จีนมีอัตราการขยายตัว
ทางเศรษฐกิจในระดับสูง

ช่วงกิจกรรม
สรุปบทเรียน

ขั้นตอนมีดังนี้

1. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย ให้นักเรียนทุกคน คนละ 1 แผ่น
2. ให้นักเรียนระบุทำเลที่ตั้งของวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียลงในแผนที่ (ใช้สีหรือสัญลักษณ์บอกความแตกต่าง) และกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ให้สมบูรณ์
3. ครูสุ่มนักเรียนนำเสนอในชั่วโมงต่อไป

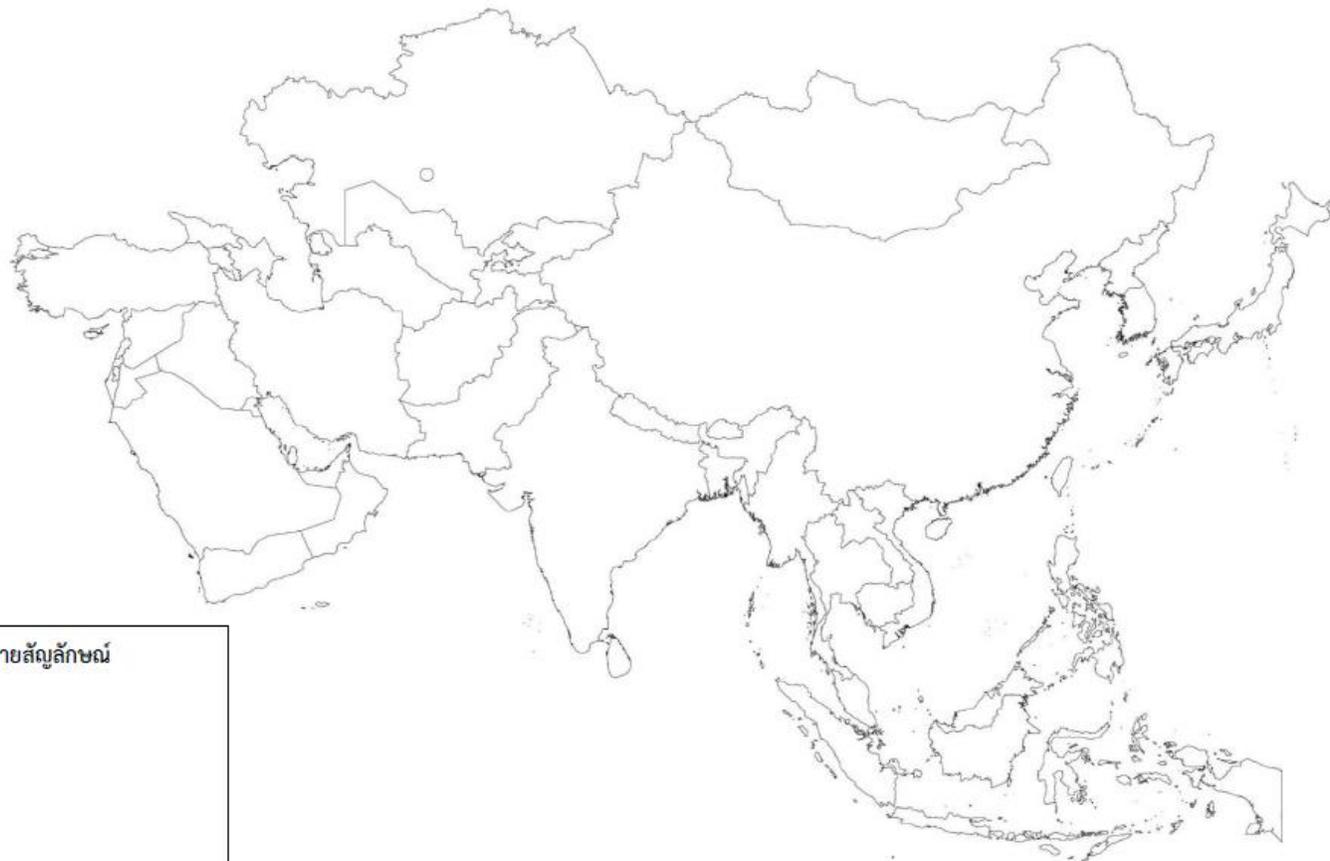

ใบกิจกรรม

เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย

ชื่อ.....ชั้น ม.1/..... เลขที่.....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนระบุทำเลที่ตั้งของวัฒนธรรมและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียลงในแผนที่ และกำหนดคำอธิบายสัญลักษณ์ให้สมบูรณ์

คำอธิบายสัญลักษณ์

ใบกิจกรรม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วัฒนธรรมและกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (2)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

